

Одним з основних напрямків використання регуляторів росту є підвищення продуктивності сільськогосподарських культур [3].

Провівши аналіз динаміки накопичення сухої речовини плодів нами встановлено, що при обробці у 2017 році рослин EW-250 і CCC-750 даний показник зростав відповідно на 164% і 41%. За дії 2-ХЕФК показник динаміки накопичення сухої речовини плодами був нижчим контрольного на 22%.

Позитивною була і динаміка формування плодів на рослині за дії ретардантів. На 40-й день після обробки EW-250 і CCC-750 кількість плодів збільшилася у порівнянні з контролем на 19% і 11%.

Аналіз показників елементів продуктивності рослин баклажанів сорту Алмаз за дії інгібіторів росту свідчить про їх суттєві зміни. EW-250 збільшував кількість плодів на рослині на 12%. За дії CCC-750 даний показник практично не змінювалася. 2-ХЕФК зменшував кількість плодів на рослині на 18%.

Препарати EW-250, CCC-750 і 2-ХЕФК зумовлювали зростання середньої маси одного плоду, відповідно, на 11%, 9% і 15%.

Такі зміни кількісних показників плодів зумовлювали зростання їх урожаю з однієї рослини. У 2017 році після обробки рослин EW-250 даний показник зростав на 30%. При застосування CCC-750 урожай плодів з однієї рослини збільшувався по роках досліджень відповідно на 10%. Препарат 2-ХЕФК знижував даний показник у рослин баклажанів на 17%.

Таким чином, найбільш ефективним було застосування EW-250. Менш ефективним було застосування CCC-750. Після обробки 2-ХЕФК загальна урожайність рослин баклажанів була меншою ніж у контролі.

Список використаних джерел

1. Кур'ята В.Г. Ефективність системи соя – *Bradyrhizobium japonicum* за дії паклобутразолу / В.Г. Кур'ята, Л.А. Голунова, С.К. Береговенко // Фізіологія і біохімія культурних рослин, 2010.– 42. № 3. – С. 218 – 224.
2. Ткачук О. О. Дія ретардантів на морфогенез, період спокою і продуктивність картоплі / О. О. Ткачук, В. Г. Кур'ята. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. – 152 с.
3. Рогащ В.В. Дія ретардантів на морфологічні показники, продуктивність та період спокою картоплі / В. В. Рогащ, І. В. Попроща, Т. І. Рогащ, В. Г. Кур'ята // Вісник Уманського національного університету садівництва. – 2015. – № 1. – С. 51-54.

Шелепун Н.О.,

студент СВО магістр.

Науковий керівник – к.б.н., доцент кафедри біології Рогащ В.В.

ВПЛИВ ІНГІБІТОРІВ РОСТУ З АНТИГІБЕРЕЛІНОВИМ МЕХАНІЗМОМ ДІЇ НА І ПРОДУКТИВНІСТЬ РОСЛИН ПЕРЦІВ

Створення можливостей та засобів регуляції онтогенезу рослинного організму є важливим завданням сучасної фітофізіології. Вирішальну роль при цьому відіграють природні і синтетичні регулятори росту рослин, оскільки регуляція фізіологічних процесів гормонами та їх синтетичними аналогами високоспецифічна і не може здійснюватися іншими засобами [1].

Найбільш широко застосованою групою регуляторів росту є ретарданти – інгібітори росту рослин з антигібереліновим механізмом дії [2].

Відомо, що ретарданти зменшують інтенсивність росту, а відповідно і ємність основного акцептору асимілятів – вегетативної маси. Тому з'являється можливість спрямовувати їх надлишок до господарськоцінних органів [3].

Нами досліджено, що морфометричні зміни дослідних рослин під впливом ретардантів позитивно впливали на продуктивність культури.

Провівши аналіз динаміки накопичення сухої речовини плодів нами встановлено, що при обробці рослин EW-250 і CCC-750 даний показник суттєво перевищував контрольний. Так на 40-й день після обробки у 2017 р. EW-250 і CCC-750 суха маса плодів на рослині перевищувала контроль на 10% та 7%.

Кількість плодів на рослині на 40-й день після обробки EW-250, CCC-750 перевищувала контроль на 43% і 20%. Після застосування 2-ХЕФК показник кількості плодів на рослині мав тенденцію до зниження.

Нами встановлено, що після обробки рослин перців CCC-750, EW-250 та 2-ХЕФК зростала середню масу одного плоду відповідно на 61, 53 та 20%.

Такі зміни кількісних показників плодів зумовлювали зростання їх урожаю з однієї рослини.

Після обробки рослин EW-250 показник урожайності зростав на 51%. При застосування CCC-750 урожай плодів з однієї рослини збільшувався 42%. За дії 2-ХЕФК продуктивність зростала на 8%.

Таким чином, найбільш ефективним було застосування триазолпохідного ретарданту EW-250. Менш ефективним виявилось застосування CCC-750. Після обробки 2-ХЕФК загальна урожайність рослин перців була близькою до контролю.

Список використаних джерел

1. Кур'ята В.Г. Ретарданти – модифікатори гормонального статусу рослин. – Фізіологія рослин: проблеми та перспективи розвитку: у 2 т., Т. 2 / В.Г. Кур'ята // НАН України, Ін-т фізіології рослин та генетики, Укр. т-во фізіологів рослин; голов. ред. В.В. Моргун. – К.: Логос, 2009. – С. 565 - 589.
2. Рогащ Т.І. Продуктивність та якісні характеристики олії соняшнику за дії хлормекватхлориду / Т.І. Рогащ, В.Г. Кур'ята // Агробіологія: зб. наук. праць – Біла Церква – 2010. – Вип. 4 (80). – С. 37- 41.
3. Рогащ В.В. Дія ретардантів на морфофізіологічні показники, продуктивність та період спокою картоплі / В. В. Рогащ, І. В. Попрощка, Т. І. Рогащ, В. Г. Кур'ята // Вісн. Уманського нац. унів. садівн. – 2015. – № 1. – С. 51-54.

Дзись О.М.,

студент СВО магістр.

Науковий керівник – к.б.н., доцент кафедри біології Рогащ В.В.

ВПЛИВ АНТИГІБЕРЕЛІНІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТОМАТІВ

Регуляція росту і розвитку рослин є однією з важливих і багатограних проблем сучасного рослинництва в цілому і фізіології рослин зокрема [1]. Серед регуляторів росту однією із найбільш застосовуваних груп речовин є антигіберелінові інгібітори росту – ретарданти [2].

За результатами проведених нами у 2018 році досліджень встановлено, що зміни морфометричних показників дослідних рослин під впливом інгібіторів росту зумовлювало позитивні зміни у продуктивності культури.

Провівши аналіз динаміки накопичення сухої речовини плодів нами встановлено, що при обробці рослин EW-250 і CCC-750 даний показник суттєво перевищував контрольний, суха маса плодів на рослині в середньому перевищувала контроль на 27% і 21%. За дії 2-ХЕФК показники динаміки накопичення сухої речовини плодами дослідних рослин знижувалися.

Позитивною була і динаміка формування плодів на рослині за дії ретардантів. На 40-й день після обробки EW-250 і CCC-750 кількість плодів збільшилася у порівнянні з контролем на 13 і 12%. При застосуванні 2-ХЕФК кількість плодів була нижчою ніж у контролі.